

Коваленко А.О.

студент факультету агротехнологій та екології

Євстафієва К.С.

асистент кафедри плодовоовочівництва,

виноградарства та біохімії

Таврійський державний агротехнологічний

університет ім. Дмитра Моторного

м. Мелітополь, Україна

АДАПТАЦІЯ СОРТІВ ОЖИНИ (*RUBUS SUBG. EUBATUS FOCKE*) ДО УМОВАХ СУХОГО СТЕПУ УКРАЇНИ

Для забезпечення вітчизняного ринку ягідною продукцією необхідно не тільки збільшувати асортимент уже відомих комерційних культур, а й вводити в виробництво нетрадиційні і малопоширені культури. Однією з таких культур на території нашої кліматичної зони є ожина (*Rubus subg. Eubatus Focke*). В даний момент вона ще не отримала поширення в садівничих господарствах регіону, пропозиція свіжих ягід на ринку невелика, але продукція має досить високу ціну [1].

В Україні сучасний асортимент ожини представлений близько 50 сортами. З них внесені до Державного реєстру сортів рослин, придатних до поширення в Україні на 2019 рік 6 сортів. В Інституті садівництва НААН України вивчають адаптацію та врожайність 25 сортів ожини до умов Ласостепу України. За врожайністю, середньою вагою ягід та дегустаційною оцінкою найперспективнішими є сорти: Орегон Торнлес, Агавам, Tornfree, Asterina, Heaven can Wait, Orkan, Sacanska bestrna і Loch Tay [1-2]. Тому для дослідження адаптації ожини (*Rubus subg. Eubatus Focke*) при вирощування в умовах сухого степу України були взяті сорти Tornfree, Ouachita, Polar та Black Satin. Сорти Black Satin та Tornfree набули поширення на присадибних ділянках в зоні Сухого степу України.

Однорічні саджанці висаджували в 2 декаді вересня. При настанні холодів їх вкривали агровалокном з щільністю 30 г/м². З огляду на незначність ураження хворобами (пурпурна плямистість, антракноз, карликовість і філостіктоз) і пошкодження шкідниками (Попелиці, малинова стеблова галиця), ожину вирощували без застосування хімічних засобів захисту. Всі саджанці добре перезимували і відновили вегетацію у весняний період. Проте сорти ожини Polar та Black Satin мали значно меншу силу росту ніж сорти Tornfree, Ouachita (рис.1).

Рис. 1. Сорт ожини Polar

Рис. 2. Сорт ожини Ouachita

Сорти ожини Tornfree та Ouachita сформували за період вегетації по 3 пагони висотою від 70 см до 170 см і потребували шпалери. Сорти ожини Polar та Black Satin мали значно меншу силу росту. Сорт Polar сформував лише один пагін довжиною 28 см, а сорт Black Satin сформував 2 пагони довжиною 20 та 42 см відповідно і в шпалері не було потреби (рис.2). Низька пагоноутворювальна здатність є характерною ознакою сорту Polar виведеного в 2008 році на базі інституту садівництва в місті Бржезн. Проте довжина пагонів досягає 2,5-2,7 м, як і у сорту Ouachita. Низьку силу росту рослин можна пояснити процесами адаптації до зміни клімату, оскільки саджанці були вирощені в Лісостеповій зоні України, на відміну від саджанців сортів Tornfree та Black Satin, які вже тривалий час культивуються в Степовій зоні України.

Отже для вирощування ожини в Степовій зоні України треба підбирати садивний матеріал акліматизований до даної зони для підвищення ростових показників куща та отримання якісної продукції в подальшому.

Література.

1. Телепенько Ю. Ю. Продуктивність ежевики (*Rubus subg. Eubatus Focke*) в умовах лесостепи України / Plant Varieties Studying and protection.– №2. – 2017. С – 67-70.
2. Овечко К.О., Євстафієва К.С. Сучасний асортимент Ожини звичайної (*Rubus fruticosus Caesius*) в Україні / К.О.Овечко, К.С. Євстафієва // Матеріали Всеукраїнської науково-технічної конференції магістрантів і студентів ТДАТУ(присвячується 80-річчю Запорізької області). Факультет агротехнологій та екології.– 19-23 листопада 2018. – 70с.